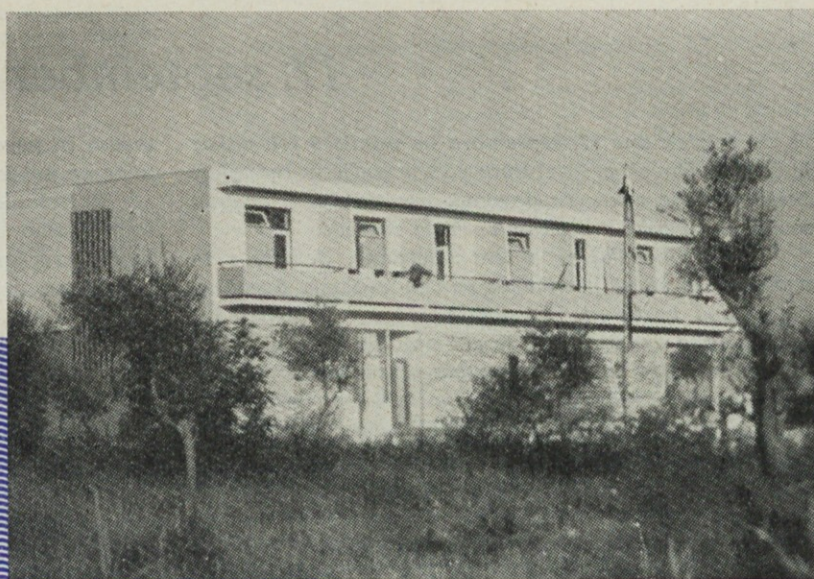

Počitniški dom »INDUPLATI« v Umagu

Náš veliki uspeh

Lepega sobotnega dopoldneva, dne 1. avgusta, smo odprli naš počitniški dom v Umagu. Sklep Delavskega sveta, da del svojih sredstev vloži v objekte, ki naj dejansko in neposredno služijo delaveu in uslužbencu, je bil s tem uspešno izvršen.

Majhne, skromne a vendar pristrčne slovesnosti ob otvoritvi se je udeležilo nad 150 članov kolektiva ter predstavniki organizacij in občinskega ljudskega odbora Domžale in Umag. Po sprejemu in pozdravu gostov je spregovoril direktor tov. Marinc, ki je v lepih besedah prikazal veliko razliko v skrbi za človeka med nekdanjo in našo sedanjo ureditvijo. Res bi najbrž iskali z lučjo pri belem dnevu tiste naše delavce in uslužbence, ki so si pred vojno lahko privo-

ščili teden dni blagodejnega sonca in morja, medtem ko mi že sedaj z gotovostjo računamo, da bo v prihodnji sezoni naš dom nudil brezskrben, udoben, prijeten in zaslužen oddih 400 do 500-tim članom kolektiva in njihovim naj- ožjim svojcem.

Sledili so še krajši govori in čestitke predstavnikov oblasti in gradbenega podjetja »Napredak«, ki je dom gradilo, nato pa je predsednik DS simbolično odprl dom in povabil vse prisotne na ogled.

V prijetnem in sproščenem razpoloženju smo dočakali večer in tudi pozne nočne ure, kajti kdo ga ne bi spil kozarec, dva ali tri več, saj res lahko in s ponosom rečemo, da je dom — naš velik uspeh.

J.

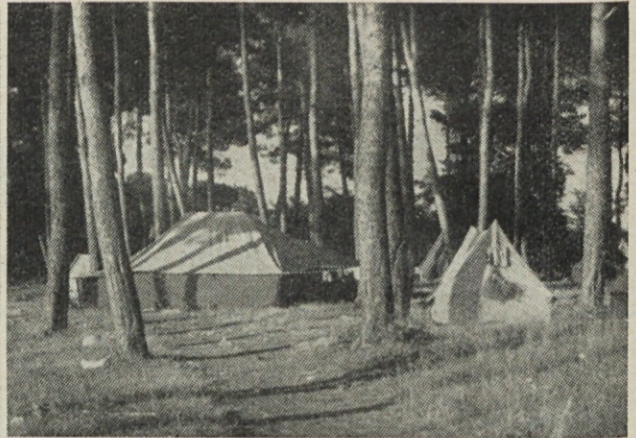
VSEBINA:

- J. Ukmar — Náš veliki uspeh
- J. Ukmar — Polletni rezultati
- J. Narobe — Pismo uredniku
- I. Sešek — Tekstilni sejem pri 40° C
- F. Jeraj — Vtisi s potovanja po Rusiji
- S. Žagar — Jež iz Umaga
- J. Klešnik — Kdo ga ne pozna
- F. Rebernik — Kako smo delali
- V. Habjanova — Personalne spremembe

Izdaja v 750 izvodih kolektiv tovarne »INDUPLATI«. Odgovorni urednik: Otmar Lipovšek. Natisnila in klišee izdelala Tiskarna »Jože Moškrič« v Ljubljani

Simbolična otvoritev doma v Umagu

Naši šotori v Umagu

17. september

V četrtek dne 17. septembra bo minilo 9 let, odkar je delovni človek prevzel upravljanje podjetja Induplati Jarše v svoje roke. Ta dogodek predstavlja v epopeji socializma veliko zmago delavskega razreda.

Bistvo dogodka je s tem povedano. Seveda s to ugotovitvijo še ni poudarjen pomen velikega dogodka, ki je plod borbe za razredne pravice v brezrazredni družbi. Pred devetimi leti je naš najvišji državni organ potrdil tedaj še zakonski osnutek o prevzemu podjetij po delavcih. Predpogoj sprejetja takšnega zakona je bila zmaga proletariata nad kapitalizmom. To zmago so jugoslovanski narodi izvojevali v letih 1941—1945.

Razvojna pot socializma je pot borbe in utrjevanja doseženih uspehov, zaradi česar tudi ni mogoče zapisati vseh pridobitev zmage revolucije na en sam list papirja. Naša pot v socializem je prilagojena specifičnim zah-

tevam in pogojem, preko katerih si korak za korakom utiramo pot k cilju ideje Marxa in Lenina.

V Induplati se na sam praznik velikega dogodka spominjamo dne, ko je bilo upravljanje tovarne na najbolj svečan način predano delavcem te tovarne. S tem dnevom so se formirali tudi DS in UO podjetja, ki vse do danes vršijo najbolj odgovorno nalogo v kolektivu, vodijo in upravljajo proizvodna sredstva po pravih socialistične družbe. Številni naši sodelavci so že bili člani DS in UO, mnogi še bodo izvoljeni v ta dva najvišja organa.

Naše želje za uspešno nadaljevanje začete poti bodo 17. septembra pri delovnem človeku. Zaključno vzkliknimo spontano

NAJ ŽIVI 17. SEPTEMBER, DELAVSKI PRAZNIK V INDUPLATI!

POLLETNI REZULTATI

Čeprav nekoliko pozno, bodo rezultati, ki smo jih v prvi polovici letošnjega leta dosegli, verjetno še vseeno zanimivi.

Oglejmo si nekaj podatkov. Celotni dohodek je bil dosežen v višini 1,288 milijonov, kar je skoraj 1 odstotek več, kot lani v istem obdobju. Če se ne bi v začetku leta znižala cena bombažnim tkaninam, bi bil celotni dohodek višji celo za 5 odstotkov. Slabši pokazatelj — in to skoraj za 2 odstotka — pa je celotni dohodek, razdeljen na enega zaposlenega v podjetju. To ima sicer opravičilo v tem, da smo morali zaradi daljših dopustov in izredno velikih bolniških izostankov (dnevno v staležu povprečno 70 delavcev) povečati delovno silo za 32 oseb v primerjavi z lanskim polletjem. Vendar pa s tem ne moremo biti zadovoljni in moramo v bodoče bolj iskati in izkoriščati razpoložljivo rezervo v delovni sili.

Zelo zanimivi — in ne bodimo skromni — so tudi podatki o osebnih dohodkih. Povprečni netto ali čisti osebni dohodek znaša za prvo polletje 69,4 din na uro ali 14 435 din mesečno. V tem znesku so vračunane tarifne postavke, norme oziroma učinek, stimulacija za službeno dobo, nadure in višek, ki je bil razdeljen ob 1. maju.

Število nadur se je napram lanskemu polletju znatno dvignilo, kar pa gre predvsem na račun pospešenega dela v tkalnici junija meseca. Prekoračevanje norm se je znižalo povprečno za 4 odstotke, kar je posledica vsklajevanja norm med obrati in oddelki ob sprejemanju tarifnega pravilnika začetkom leta.

Močno je narasla vrednost zalog in to kar za 23 odstotkov. Predvsem so se dvignile zaloge gotovega blaga, ker je prodaja naših izdelkov nekaj časa šepala. Ni pa seveda nobene bojazni, da tega ne bi prodali. Bil je to splošen pojav na tržišču, saj so bile trgovine založene s tekstilom tako, kot najbrž še nobeno leto po osvoboditvi, medtem, ko potrošniki letos niso tako segali po tkaninah. To se vidi tudi iz podatka, da so nam bili trgovci oziroma kupci dolžni skoraj 300 milijonov din, kar je celih 44 odstotkov več kot lani. Ker denar ni v redu dotekal, smo bili tudi mi prisiljeni podaljšati naše obveznosti do dobaviteljev — predvsem predilnic. Obveznosti do skupnosti pa smo vselej v redu in pravočasno plačevali.

Razveseljivo je povišanje produktivnosti, to je odnosa ustvarjene proizvodnje napram izvršenim delovnim uram, ki je kar za 4,7 odstotka višja kot lani. Vredno je omeniti, da smo to dosegli kljub povišanju

delovni sili, saj je bilo — to je zelo zanimivo — delovnih ur manj kot lani, kar nam zopet potrjuje visoke bolniške izostanke. Tudi rentabilnost, to je odnos doseženega dohodka do vloženih sredstev, se je povečala za 3 odstotke.

Ekonomičnost, ali odnos doseženega dohodka na pram stroškom poslovanja pa je za 3,7 odstotka manjša, kar je prvenstveno posledica večjih izdatkov za osebne dohodke. Viška osebnih dohodkov je ob pol-

letju ostalo še 5 800 000 din ali 24 odstotkov enomesečnih izdatkov. Ker je to zelo zanimiv podatek, naj še poudarim, da je bil že v začetku leta sprejet na DS sklep, da se bo letos delil višek le ob 1. maju in 29. novembru.

Iz navedenih podatkov lahko ugotovimo, da smo polletje pozitivno zaključili in ni bojazni, da ne bi izpeljali nalog, ki smo jih postavili.

J.

Pismo uredniku!

(Naš sodelavec tov. Janez Narobe, sedaj na odsluženju vojaškega roka v JA, je poslal uredništvu pismo, katerega zaradi zanimivosti in aktualnosti v celoti objavljamo. V uredništvu smo nadalje prepričani, da so bralci Konoplana v pretežni večini le zadovoljni z listom in ga radi čitajo. Žal smo prejeli na poziv v članku »7 let Konoplana« le odgovor tov. Narobeta. Morda se bo v prihodnje našel še ta ali oni, ki nam bo napisal svoje mnenje, predloge in želje. Želimo jih čim več. Vredno je posnemanja!).

Skoraj bo minilo pol leta, ko sem se poslovil od vas, od svojih sodelavcev in znancev. Pol leta bo minilo, ko sem še enkrat objel s pogledom tovarno »Induplati« z zasneženimi Kamniškimi planinami v ozadju. Odšel sem kamor so odhajali, odhajajo in bodo odhajali naši mladinci, da bi v primeru vojne nevarnosti z orožjem v roki čuvali in branili nemoten razvoj naše domovine.

Obdobje 6 mesecev je kratko toda dovolj dolgo, da bi človek pod vtisom novega načina življenja in oddaljenosti od svojega rojstnega kraja podzavestno skorajda pozabil na sodelavce in kolektiv.

Da. Odtujil bi se od kolektiva če ne bi sem v Brčko dobival naš Konoplan. Tudi zadnjega sem dobil in tega kot vsakega drugega prečital od prve do zadnje vrstice. V njem sem med drugim prečital tudi vaš članek z naslovom »7 let Konoplana«, v katerem apelirate na bralke in bralce lista naj vam pišejo, kaj jim je v Konoplanu najbolj všeč. Kot zvesti bralec našega lista sem se odločil, da tudi jaz napišem nekaj misli. Verjemite mi, da tu v 500 km oddaljenem kraju od Jarš z mnogo večjim veseljem prebiram list kakor sem to storil kdajkoli pred tem.

V dobi 4 let, katere sem preživel v podjetju, sem redno prebiral Konoplan in se preko njega seznanil z mnogimi stvarmi, ki so mi bile ob vstopu v podjetje neznane in tuje. Stiri leta sem ga kupoval in čital, nekajkrat v njem priobčil članke, vedel sem za vaše prizadevanje, da bi v njega vnesli čim več domačnosti, skratka, vi in uredniški odbor se je trudil, da bi se v njem resnično zrcalilo življenje kolektiva.

Zdi se mi, da bi v spoznavanju kolektiva, njegovih uspehov in težav v meni nastala praznina, če le tega ne bi prejemal tu v Brčkem. Ko ga čitam se le redkoma zgodi, da izpustim kakšen članek, kajti vse je po svoje zanimivo in vsak povprečno izobražen delavec obogati na znanju, ko preko lista spoznava stvari, na katere naleti pri vsakdanjem delu in ob tolmačenju v člankih Konoplana.

Ko prelistavam list, se običajno najraje ustavim pri člankih, ki prinašajo vesti o delu naših samoupravnih organov, to je Delavskega sveta in Upravnega odbora. Ti članki me najbolj zanimajo, kajti iz njih razberem celotno prizadevanje kolektiva za čim večjo proizvodnjo, skratka, za vse, kar je v zvezi z izboljšanjem varnosti pri delu oziroma za izboljšanje življenjskega standarda našega delavca.

Ker sem navdušen športnik, so zame zanimivi tudi uspehi naših športnikov iz kolektiva ali iz Partizana. Pa tudi »Konoplanov modni kotiček« je koristna

pridobitev, kajti v kolektivu prevladuje ženska delovna sila, le-ta pa si vedno želi, da bi bila sama in njeni otroci kar se da najokusneje oblečena.

Skratka, v Konoplanu mi je prav vse všeč, čeprav posamezne članke prečitam z večjim zanimanjem kot ostale.

Dovolite mi, da dam malo pripombico oziroma navsvet k prvi strani. Prvo stran vedno krasi fotografija iz Slovenije. Ljubitelj sem narave, posebno planin in morja zato se ob pogledu na ta čudoviti svet vedno za nekaj časa z mislimi preselim v naše gore in na modri Jadran. Fotografija na naslovni strani pa je vedno brez tistih dveh ali treh besed, ki bi bralcu povedale, kje je fotografija posneta oziroma, kako se imenuje kraj ali gora. Tudi v zadnjem Konoplanu (št. 7/VIII — julij 1959, op. urednik), je prekrasni motiv iz naših planin, toda, samo tisti, ki so že obiskali ta čudoviti svet vedo, kje je ta narava.

Ali se vam ne zdi, dragi urednik, da bi prvo stran še malo bolj obogatili, če bi poleg fotografije napisali n. pr. motiv iz Logarske doline ali motiv iz Umaga in podobno. Ko bi to videl naš delavec, bi takoj rekel: tu sem pa že bil in je res čudovito, ali pa ta čudoviti kraj pa moram ob prvi priliki obiskati. Prva stran bi tako služila še novemu namenu in to spoznavanju naše dežele oziroma ga seznanila z neznanimi lepimi kraji naše Slovenije.

Dovolite, da na koncu pozdravim vse bralce in bralke Konoplana, zlasti pa še naše mladince in mladinke, ki so se me s kartico spomnili ob priliki minulega izleta.

Vam, dragi urednik in uredniškemu odboru pa želim, da bi imeli kar največ uspehov pri izdajanju Konoplana.

Janez Narobe
vojak v Brčkem

Pripomba uredništva:

Slika v 7/VIII številki Konoplana predstavlja gorski svet okoli Vršiča.

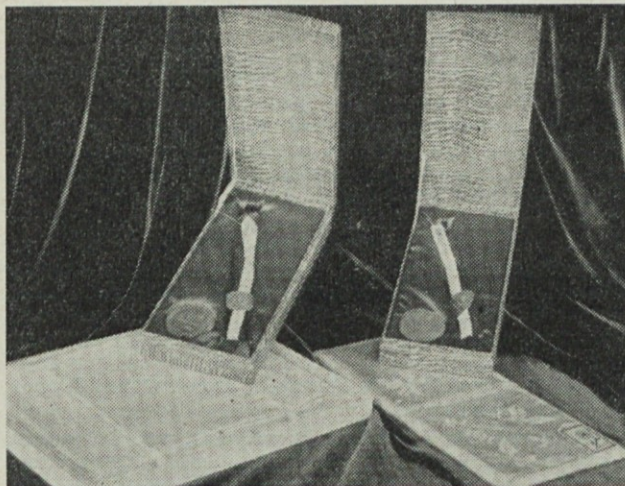
Pred domom v Umagu

TEKSTILNI SEJEM PRI 40°C

(Nadaljevanje in konec — piše I. Sešek)

V paviljonu, kjer so razstavljali tekstilne stroje, je vzbudil veliko zanimanje jigger zaprte izvedbe — izdelek tovarne »Kovinar« iz Kranja. O kvaliteti tega jiggra smo se lahko prepričali, ko smo imeli podoben izdelek na poskusnem obratovanju v Induplati.

Razen tega sva opazila na sejmu velik napredek v proizvodnji konfekcije in pletenin. Med konfekcijami so izstopale predvsem: »Novitet« iz Novega Sada z ženskim plaščem »Dijana«; »Partizan« iz Beograda, z moškim vetrnim jopičem ter zimskim plaščem »Stajner«; »Toper« iz Celja z moškim perilom. Konfekcija »Djuro Salaj« iz Leskovca je n. pr. prodala na sejmu več kakor 1000 komadov ženskih plaščev »Moher«, kateri je bil tudi nagrajen s srebrno medaljo. Še bi lahko našteval, ker skoraj ni bilo konfekcije, katera ne bi imela kakšne svoje posebnosti, s katero je izstopala pred drugimi.

Odlikovanji za naši tkanini

V Leskovcu in okolici prevladuje volnarska industrija, kar je dalo svoj odraz tudi sejmu, kjer so podjetja razstavljala zelo veliko volnenih izdelkov, dobre kvalitete ter z lepimi vzorci.

Vsekakor je bil sejem v Leskovcu največja in najlepša manifestacija tekstila v državi, za kar je bilo porok ca. 250 domačih in tujih razstavljalcev, med katerimi so bila v letošnjem letu rekordno zastopana tudi slovenska podjetja.

Splošen vtis je tak, da sejem v Leskovcu z vsakim letom pridobiva na ugledu, za kar je dokaz tudi vsako leto večje število razstavljalcev.

V gimnaziji, kjer je bil pred leti razstaven prostor, je bila letos urejena razstava tehničnega tekstila. Z grafikoni in posameznimi vzorci je bila lepo prikazana uporaba in proizvodnja tehničnega tekstila v naši državi. Na tej razstavi je tudi naše podjetje razstavilo svoje tehnične tkanine.

Paviljonov je 5 in preden človek vse obhodi ter nekatere zanimivosti točneje ogleda, mine nekaj ur. Poleg tega pa še precejšnja vročina, katero mi »Severnjaki« še bolj občutimo, je pripomogla k temu, da sva se pošteno utrujena vračala v mesto.

Duševne hrane je bilo dovolj. S porcijo odojka in dvema porcijama ražnjičev, ki so mimogrede povedano

leskovačka specialiteta, je bilo zadoščeno tudi potrebi po fizični hrani.

V okviru razstave tehničnega tekstila je DITT-Srbije organiziralo tudi predavanja o tehničnem tekstilu, ki so se pričela v ponedeljek in trajala dva dni. Predavali so razni strokovnjaki iz podjetij, ki izdelujejo tehnične tkanine, kot tudi iz podjetij, ki te tkanine uporabljajo.

Slišali smo vrsto tehničnih podatkov za posamezne artikole. Podanih je bilo tudi nekaj predlogov za izboljšavo nekaterih tehničnih tkanin, ki doslej niso ustrezale svojemu namenu ter o domači izdelavi nekaterih artiklov, katere zaenkrat še uvažamo.

Prvi dan sva na predavanjih sodelovala kot poslušalca, drugi dan pa je nastopil tov. Klešnik kot predavatelj. Povedal je nekaj stvari o proizvodnji filtrov, katere izdelujemo v Induplati in vrsto problemov, ki nastajajo pri izdelavi filtra iz sintetičnih vlaken.

Slednjič je napočil dan, katerega smo težko pričakovali, prav tako pa tudi ostali razstavljalci in zastopniki podjetij, ki so sodelovala na sejmu, kot sem razbral iz njihovih razgovorov pri kosilu. Bila je to podelitev medalj in diplom, katera je bila napovedana za sredo popoldne. Predpoldne sva izkoristila za ogled vzorčnega oddelka pri »Progres«-u. Pomočnik direktorja nama je najprej razložil namen tega centralno organiziranega oddelka. V okolici Leskovca je 5 volnarskih podjetij, od katerih je imelo doslej vsako svojo dessinaturu. Omenjena podjetja so večkrat izdelala tkanine in vzorce z enakim izgledom ali pa so bili artikli slični. Da bi se podobno več ne dogajalo, so ustanovili centralni oddelek. Vodja tega oddelka nama je v nadaljevanju razgovora razkazal delavnice, kjer imajo ročne statve za tkanje vzorcev in risalni atelje. Vsi ti prostori se začasno nahajajo še v tovarni »Leteks«. Mimogrede sva si ogledala še preizkuševališče te tovarne. Onemela sva od začudenja. Tako moderno in popolno opremljenega laboratorija še nisva videla. Tu imajo poleg madžarskih aparatov še vse aparate, ki so objavljeni v prospektu češkega podjetja »Kovo« iz Prage. Videl sem, kako je tov. Klešnik požiral sline. Nič mu nisem zameril, vsaj nekaj naj ima moč od tega.

Pohiteti sva morala nazaj v mesto k podelitvi medalj, h kateri se je zbralo že precej zastopnikov razstavljalcev. Ko je komisija začela z razglašanjem nagrajenih podjetij, je vladala v dvorani smrtna tišina, katero so včasih pretrgali kratki aplavzi predvsem ob podelitvi zlatih medalj. Pozorno sva sledila in končno zaslišala »INDUPLATI JARŠE, ZLATO MEDALJO ZA GARNITURO DAMAST PRTA IN SERVETOV Z BARVASTIM VOTKOM, TER SREBRNO MEDALJO, ZA GARNITURO NADPRTIČEV«. Prijetno nama je bilo pri srcu, ker je tudi naše podjetje dobilo tako priznanje.

Zvečer istega dne so bili vsi udeleženci strokovnega posvetovanja in razstavljalci povabljeni na »Drugarsko večer«, katerega sva se udeležila tudi midva medtem ko je tov. Rebernik že prejšnji dan odpotoval nazaj v Jarše. V prijetni družbi znancev in sošolcev je hitro minil večer in ob 1 uri ponoči sva se tudi midva z vlakom vračala domov.

Leskovac, mesto tekstila, čevapčičev in pevačič nama bo ostal v lepem spominu.

Konec

VTISI S POTOVANJA PO RUSIJI

(Nadaljevanje)

Zjutraj okrog osme ure smo se srečno pripeljali v Smolensk. Na postaji nas je pričakala uslužbenka Sovnarhoza. Z avtomobilom nas je odpeljala v hotel, kateri se nahaja v sredini mesta. Dobili smo še kar lepi sobi, in sicer eno v tretjem drugo pa v četrtem nadstropju. Ko smo odložili našo prtljago in se malo oddahnili, nas je prišla iskat in odpeljala na Sovnarhoz, od tam pa direktno v podjetje. V podjetju nas je sprejel glavni inženir, ker je bil direktor službeno odsoten. Po krajšem razgovoru nam je razkazal celotno podjetje. Podjetje se imenuje Lno kombinat Smolensk in zaposluje ca 7500 delavcev in uslužbencev. Po ogledu podjetja smo se dogovorili glede naše prakse v podjetju in časa kako bomo delali. Odločili smo se z ozirom na delovni čas njihovega tehničnega osobja, da bomo delali od 9. ure zjutraj do pete ure popoldan. Poleg tega so nam izročili tudi kontrolne legitimacije podjetja tako, da smo imeli prost dohod v podjetje.

Podjetje je bilo zgrajeno po drugi svetovni vojni, ker je bilo med vojno popolnoma porušeno. Sama tovarna leži v bližini reke Dnjepra. Ima moderno urejen tehnološki proces. Izdeluje laneno prejo v LK in LD kvaliteti, v tkalnici pa lanene in pollanene tkanine. Asortiman v predilnici in tkalnici je zelo majhen, če ga primerjamo z assortimanom našega podjetja. Kapaciteta predilnice je 22 000 vreten in izdelujejo največ do šest različnih številke preje in to od Nm 8,5 do Nm 21.

Za izdelavo preje uporabljajo samo domačo surovino, katere imajo dovolj na razpolago. Strojni park je v celoti njihove lastne izdelave, in sicer iz obdobja po drugi svetovni vojni. Novost katero sem videl je, da v predilnici sploh ne uporabljajo lesenih valjčkov kot je to primer pri nas. Povedali so mi, da so imeli velike težave pri uporabi lesenih valjčkov. Vsled tega so prešli na lito železne valjčke, katere imajo obložene s plutovino, kar se jim zelo dobro obnese v proizvodnji.

Zanimivo pri njih je to, da na vseh strojih delajo samo ženske in to s precej širšim frontom posluževanja kakor pri nas.

Tako n. pr. dela ena delavka na treh kardah. Sistem za kratko vlakno poslužujejo tri delavke, in sicer so tri raztezalke in predpredilni stroj. Na mokro predilnih strojih poslužuje ena predica od 94 do 180 vreten in to brez pomočnice. Imajo pa snemalno kolono, katera dela odvzema in natike na predilnih strojih.

V tkalnici imajo 12 do 15 različnih artiklov in to pri 700 statvah. Na 400 statvah imajo montirane jacquardske stroje, na katerih delajo lanene namizne prte, serviete in posteljna pregrinjala. Poleg tega izdelujejo še razna pollanena platna in platno za letne obleke v kepru.

V pogledu assortimana gredo v specializacijo, to se pravi, čim manj artiklov tako v predilnici kot v tkalnici. S tem je olajšano delo za nemoten potek v tehnološkem procesu in seveda dosežejo tudi višjo produktivnost dela.

V vseh oddelkih podjetja je bilo opaziti veliko čistočo strojnega parka kakor tudi obratnih prostorov. Delavke same morajo skrbeti za čistočo stroja in njegove okolice. S tem dosežejo posebno v predilnici, da je preja čista.

Novost, za katero nismo vedeli je, da oni predprejo kuhajo, ali belijo in šele nato predejo. Princip postopka je sledeč: Na previjalnih strojih predprejo previjejo na perforirane cevke iz nerjaveče pločevine. To predprejo potem v aparatih samo prekuhajo, ali pa jo tudi belijo. Nato gre predpreja na mokro predilne stroje. Pri predenju uporabljajo vodo s temperaturo ca 40°C. Delali so tudi poskuse, da so pred-

Spomenik »KUTUZOVU« v Smolenskem

prejo barvali in nato šele predli. Dosegli so dobre rezultate. S pomočjo kuhanja ali beljenja predpreje so dosegli pri predenju ob istih pogojih za 8% večjo produktivnost in lepšo egaliteto preje pri isti kvaliteti surovine.

Za kontrolo kvalitete preje in tkanin imajo organiziran centralni laboratorij. S pomočjo različnih aparatov preizkušajo egalnost, trdnost, Nm preje, šiš-kavost preje, egalnost trakov iz raztezalk in Nm predpreje iz predpredilnega stroja. Kontrolo kvalitete delajo vsak dan za vsak stroj enkrat. Tkanine kontrolirajo z ozirom na širino, pravilno gostoto po osnovi in votku, trdnost tkanine, skrčenje itd.

V splošnem imajo kar se tiče kvalitete zelo strog kriterij do delavca in tehničnega osobja. Tkalka ima n. pr. različne plače in to po kvaliteti izdelanih tkanin. I. kvaliteta se plača 100%, II.-90%, III.-70%, za ne-regularno izdelano tkanino pa sploh ne dobi plačano. Za doseganje norme pa se ji upošteva samo I. kvaliteta.

Ker imajo uvedeno progresivno plačevanje, dobi delavka pri 101% doseganju norme plačano normo in 50% premije z ozirom na izpolnitev norme. V slučaju, da normo doseže samo 99% pa dobi plačano samo doseženo normo brez premije. Ta način plačevanja imajo uveden z ozirom na nerealne tarifne postavke, kajti tarifni pravilnik, kateri je še v veljavi, obstoja od leta 1939. Z ozirom na zviševanje cen in s tem življenjskih stroškov imajo urejeno tako, da delavec lahko zasluži več kot še enkrat toliko, kolikor znaša prava tarifna postavka. S tem zaslužkom mu je nekako zasigurano, da lahko pokrije življenjske stroške. Če delavec normo

ne doseže, zasluži ca. 300 rubljev, v slučaju prekoračitve norme pa lahko zasluži 800 do 1000 rubljev.

No in sedaj še nekaj besed o mestu samem in njegovem življenju.

Mesto Smolensk je glavno mesto Smolenske oblasti in šteje okoli 150 000 prebivalcev. Za časa druge svetovne vojne je bilo porušeno 85%. Kajti v tem mestu

Smolensk

in njegovi bližnji okolici so bili težki boji z Nemci. Mesto je bilo osvobojeno leta 1943 in je do danes že precej obnovljeno. Imajo pa vse mostove čez reko Dnjeper še lesene. Glavne ulice imajo asfaltirane, dočim so stranske ulice neasfaltirane. Mesto samo je priznано kot turistično mesto, vendar je turizem v njem slabo razvit. Sicer tudi nimajo pogojev za sprejem turistov, ker imajo samo en hotel, v katerem smo tudi mi stanovali.

Ljudje so oblečeni v splošnem veliko slabše kakor pri nas. Izgleda, da sploh nimajo potrebe po lepši obleki. Malo boljši je ženski spol, dočim so moški zelo konservativni kar se tiče oblačenja. Vsi nosijo njihove znane široke hlače. Dežne plašče imajo vsi enake tako moški kot ženske in izgleda vse bolj uniformirano. Čevljev lepih oblik sploh nimajo. Tako lahko mirne duše trdim, da, kar se tiče mode oblačenja, so trenutno še 20 let za nami. Opaža pa se, da je mladina, posebno študenti, v tem pogledu bolj progresivna in, da vpliva nanjo po njihovem nazvanju »zahod«.

Mi smo bili v mestu prave bele vrane, kar se tiče mode oblačenja, kljub temu, da nismo bili najmodernejše oblečeni. Temu primerno seveda smo imeli tudi precejšnje število opazovalcev, kadar smo šli skozi mesto, ker se pri njih z ozirom na oblačila ne moreš skriti, da si tujec.

Ljudje se veliko hranijo po menzah, kjer je hrana precej cenejša kakor pa v restavracijah. Mi smo se hranili tudi v tovarniški menzi in to zaradi deljenega delovnega časa. Večerje pa smo si večinoma sami pripravili. Kajti s seboj smo imeli precej kranjskih dobrot, katere so nam zelo prav prišle. Čaj smo si kuhali sami, kruh smo kupovali, ostalo smo pa imeli. Tako smo večinoma večerjali doma v sobi, kar je tudi bilo bolj po našem okusu kakor pa njihova hrana.

Družabnega življenja kot je pri nas, ne poznajo. Celotno njihovo življenje ima določen vrstni red in izgleda kot nekaj velikanski stroj, ki se v določenem ritmu vrti in dela. Seveda je bilo temu primerno tudi naše življenje. Naš dnevni cikel življenja je bil sledeč: pot v tovarno, delo v tovarni, pot domov, nabava kruha, večerja, ura sprehoda po mestu ali parku, igranje šaha, razgovor za delo drugega dne, parkrat tedensko smo šli v kino in pa spanje, kjer smo pa normalno normo res precej presegali in bi lahko postali vsi udarniki, če bi za to udarnike proglašali. Tako se je naše življenje v Smolensku ponavljalo iz dneva v dan.

Jež iz Umaga

Redek je tisti, ki še ničesar ni slišal o Umagu in še manj je takih, ki ne bi imeli kakršnokoli pripombo v zvezi z letošnjim dopustom.

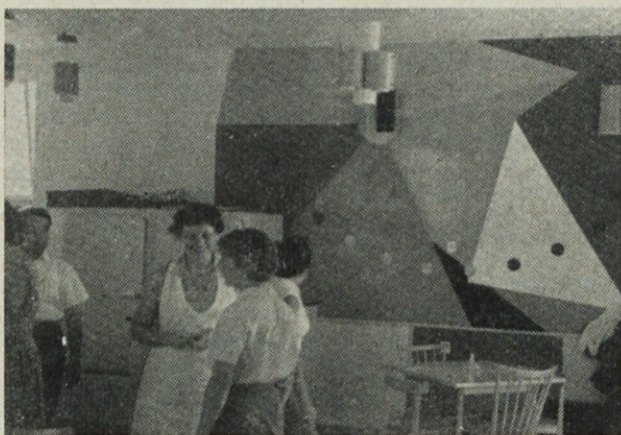
To, da bo otvoritev počitniškega doma v Umagu, so sklenili moške pravočasno. Celo datum so določili. Potem so se še večkrat sestali in o tem izčrpno razgovarjali. Prišel je čas, ko so o tem razpravljali malodane že vsak dan, no ja, denimo vsaj enkrat ali pa dvakrat. V zadnjem času pa tudi večkrat na dan, pa niso razpravljali samo oni, to jim ne smemo zameriti, saj to je bila njihova dolžnost, ampak so se vmešali še drugi, tako v dvoje, troje, četvero, po skupinah in tudi doma so o tem govorili, na cesti, v gostilni in v podjetju, da tudi v podjetju.

Napravimo sezname dopustnikov, je nekdo predlagal. In seznam je bil napravljen: prvi, drugi, tretji, četrti in morda še kakšen, pa to ni več tako važno. Papir imamo, svinčnike tudi in organizacija je že na višku. Mrzlično razpoloženje se je stopnjevalo, odgovorni so potovali, skrbeli, nakupovali, dajali ukaze, nasvete, navodila, napotila in pri tem stavljali izvirne trditve, češ to je prav, to je potrebno, to je zanič, to se ne sme ali pa: »Če bi jaz to delal, bi napravil takole in nič drugače in ne tako komplicirano ampak bolj enostavno, vidiš takole...«

Sončce pa je čakalo, morje vabilo iz dneva v dan vedno silnejše, močnejše in lepše. Malo je ljudi, ki ne bi imeli radi našo čudovito obalo. Cista in topla voda, pesek, črni bori, oljke, trte, osvežujoče noči, vroči asfalt, smokve, mravlje, lešniki, mandeljni in spet neznosna vročina, vedno drugačno čebljanje valov —

da ne bi pozabili — počitniški dom »Induplati« v Umagu.

V podjetju seveda temeljite priprave. Vozniki (šoferji) so premerili to čudovito lepo pot iz Jarš do Umaga tudi dvakrat na dan in takrat niti ni bilo tako hudo vroče. Za nočne vožnje nam ni toliko znano. Danes so še vsi živi in njihovo zdravje, zlasti pa počitek ni več v vprašanju. Da so na hrano pozabljali, seveda zaradi utrujenosti, jim to danes nihče več ne

V jedilnici našega doma

zameri. Čas, ure, dnevnice, material, gume, kletve, smeh, bolečine (solz menda ni bilo), kapljice znoja in še kaj, vse to je bilo čudovito lepo, skoraj bi rekel otroško lepo — ampak otvoritev bo, res bo!

Seje, konference, posveti še niso ponehali. Nastopilo je obdobje pravnega reševanja počitniškega doma. Sestavljali so pravilnik, hišni red in se pri tem spomnili, da je potrebno tudi registrirati po petih ali sedmih letih počitniški dom na Mali planini. Pri tem delu so seveda aktivno sodelovali mnogi poklicani in nepoklicani in celo stvar reševali toliko časa, da bi sindikat kmalu izgubil vse kompetence pri upravljanju, urejanju in organizaciji počitniškega doma v Umagu. To pravzaprav ni nič čudnega, za današnje razmere, čeprav je z Zakonom izrecno določeno in poudarjeno, da se mora sindikalni podružnici dodeliti pravo mesto in določene kompetence v organizaciji in vodenju doma ter odrejanju dopustnikov v dom. Vse to in še več se je le srečno in na zadovoljstvo vseh končalo. Za pozlatitev te častne dobe strašanskih naporov in ogromnih zaslug nekaterih zelo bistrh in idealnih organizatorjev, je nastopilo nepričakovano obdobje legalne in ilegalne borbe določevanja povabljenecv na slavnostno otvoritev doma. Malo pisanja je bilo pri tem in mnogo, premnogo izgovorjenih besed v obliki tihih pogovorov, predlogov, zavrnitev in temeljnega »reševanja«, kdo naj bo povabljen. Seznam povabljenecv je bil odlično sestavljen, skoraj bi lahko rekli brez pripomb kolektiva. Vse pritožbe so bile tudi upoštevane in ker je bilo teh zelo malo, je bila rešitev hitra. S tem se je nekako zaključil dobro organiziran pohod k otvoritvi počitniškega doma v Umagu.

Nekega lepega jutra so kolesa avtobusa krajšala kilometrske razdalje iz Jarš do Umaga, razpoloženje povabljenecv je bilo naravnost zavidljivo. Kdo ve o čem so se ti ljudje pogovarjali in na kaj mislili. Zadnje kolo avtobusa je le zdržalo in ni zapustilo nedolžno obsojene ljudi in tako so življenja bila resnično ohranjena. Pa to je malenkost. Važno je le to, da so vsi povabljeni in nepovabljeni, zaželeni in nezaželeni zagledali v čudovitem jutru — prekrasni dom »Induplati«. In srečni začutili, kako prijetno zna biti božanje jadranskih valov. Nekdo je bil še zelo priden in je delal pri urejevanju zunanje okolice doma in k sreči ga ostali niso zapustili, čeprav bi to lahko napravili. Drugi so praznovali, tretji hodili brezglavo sem in tja, a mnogim se ni ljubilo nikamor. Ne vem zakaj so se eni tako nemudoma odpravili za obalo kar naravnost v Trst in to brez slovesa...

Sonce je postajalo neusmiljeno, eni se pa zato še zmenili niso. Morda se je sonce hotelo prikupiti tako množičnim ljubiteljem morja in alkohola.

Otvoritev je potekala v najlepšem redu. Ostro rezilo je presekalo vrstico na vhodnih vratih doma. Mnogi so se vdrla v dom in ga kritično ocenjevala z raznoraznimi pripombami, dopolnilnimi predlogi in navdušenjem se ni in ni moglo ublažiti. Nasprotno, silni elan notranjih in zunanjih sprostitev navzočih je trajal še mnogo ur tja pozno v noč. Ali končni rezultat je bil resnično nepričakovan. Ugotovljen je bil verjetno šele naslednje dni. Da bi kdo omagal, ali da bi bil ta ali oni slabe volje, morda kdo rahlo utrujen, o tem ni nobenemu ničesar znano. Vemo le to, da je dom ostal nepoškodovan, čist in lep, tak, kakršnega je družbeno upravljanje in uprava podjetja izročila delovnemu kolektivu v nadaljnjo uporabo.

Ja, in sedaj, ko so vsi navzoči ugotovili, da je dom resnično prijeten in da so cene storitvam dostopne ne samo članom delovnega kolektiva, ampak tudi drugim, se je začelo tiho kovanje in snovanje ne majhnih želja — preživeti svoj dopust v Umagu, pa naj se spi kakor koli. Živa propaganda je zajela več kot polovico članov delovnega kolektiva, da ne govorimo še posebej o živi propagandi, ki se je prenesla daleko bolj navzven kakor smo pričakovali.

Sleheri je želel vsaj dan ali dva, morda teden dni v dom. No, če pa ravno v domu ne bi dobil prostora, je še vedno rešitev v šotorih, ki so postavljeni in hladni senci borovcev tik ob morju s čudovitim presihajočim morskim jezerom, ki pa na srečo nima mnogo blata. To,

Na »plaži« pred našim domom

da v šotorih ni luči, vode in morda česa drugega tudi ne moti dopustnike, njihova solidarnost in prijateljsko vzdušje ter razpoloženje prekaša sleherno pričakovanje. Vsak se zanima za vsakega in ve o njem vse in morda celo malo več, kot oseba sama. To vse zaradi tega, ker si na morju med tujimi ljudmi in sotovariška skrb ni nikdar odveč.

Karkoli se v šotorih uniči, za to seveda ni nihče odgovoren, najmanj pa tisti, ki škodo povzroči. Nočno vdiranje v šotore je pa itak običajna stvar, ki spada k prijetnemu razpoloženju dopustnikov. Pa nič zato! Umag je še vedno Umag.

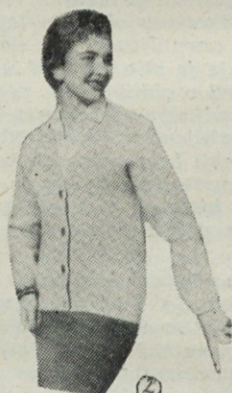
Da so se želje posameznikov tako razmahnile in prestopile mejo solidarnosti je dokaz v tem, da se pač novi in novi prijavitelci vnašajo v seznane, in da se v podjetju nekateri ljudje do onemoglosti trudijo zasedati prav to sobo in nobeno drugo in to toliko časa, dokler jim to tudi ne uspe. Morda so nekateri celo pripravljeni to stvar uresničiti takrat, ko pridejo v Umag. Staro pravilo in dobro je če ga uporabimo — velika riba malo požre.

Plačevanje storitev doma je pa urejeno na poseben način, vestno in zelo enostavno. Zato je namreč poskrbljeno takole: približno 10 do 12 cen ima samo naš dom. Kdo ve, kako so to drugod uredili, verjetno niso bili tako skromni. Te cene so predvidene z ozirom na člana kolektiva, njegovega brata, njegove sestre, moža, žene, znanca, otroka (tu je treba biti zelo previden, ker ni vseeno ali je otrok dojenček ali je že končal osemletno obvezno šolo) in morda še na to ali drugo točno predvideno situacijo. Morda boste sami ugabili, kako to gre.

Da bi bil vozni red teh počitniških sladkosti malo bolj pester, je plačevanje urejeno torej v grobem na dva dela, in sicer na predplačilo in doplačilo. V primeru, da ostanete brez prostora v domu, šotoru ali drugod, potem imate pravico še na vračilo denarja. Pa to še ni vse. Verjetno je še kaj takega, za kar ne bomo

Konoplanov modni kofiček

V modnih žurnalih za jesen in zimo 1959/60 smo našli naslednje ženske jopice in puloverje. Za hladne jesenske dni vam še ni potrebno oblačiti plašča. Zadostuje vam jopica (slika 1).

Na sliki 2 je elegantna športna »Shetland« jopica, zrnčaste izvedbe. V drobnem vafel vzorcu je pletena jopica na sliki 3.

Manekena na sliki 4 ima v klasičnem stilu pleteno tridelno kombinacijo, sestavljeno iz enobarvnega krila in jopice ter črtastega dolgega puloverja. Se en črtast pulover (slika 5) se enako dobro prilega plisiranimu krilu. Pri puloverju so zanimive črte, ki se stikajo spredaj v trikotnik. Pulover je belkastosive barve, krilo pa je sivo. Ze nekoliko pozno vendar ne prepozno je odločiti se za bele majice z belim plisiranim krilom. Barve so lahko tudi druge (slika 6). Za jesen predlagamo tudi snežnobelo volneno bluzo brez rokavov in z izrezanim ovratnikom ter kratko jopico s tričetrtinskimi rokavi. Krilo je permanentno plisirano (slika 7).

Odločite se in kupite. Upoštevaajte naš nasvet, kupite pa za svoj denar.

zvedeli, ampak to res ne spada več v kompliciranost problema in ni tako nujno, za majhne spomine iz majhnega doma v Umagu.

Razporejanje in dodeljevanje prostorov v Umagu je naravnost fantastično urejeno. To je tudi razumljivo, živimo v taki dobi, ko vas lahko razporedijo celo za Mars, Jupiter ali Luno, po želji seveda. Pri nas pa ne gremo tako daleč. Mi razporejamo in odrežemo prostore v počitniškem domu izključno po eni liniji. In to kar iz Jarš za Umag. (To naj bi bilo enako dodeljevanje prostora iz Zemlje za Mars.) Iz Jarš, če dobiš napotnico za šotore (je to enako, kakor če dobiš napotnico iz Zemlje za Jupiter) in končno lahko dobiš tudi napotnico za weekend hišico (to je pa enako napotnici, ki jo lahko dobiš na Zemlji za Luno). Da bo lažje razumljivo, bi omenil samo to, kar zadeva weekend hišice. Prvi teden so, potem pa zveš v Jaršah, da jih drugi teden ne bo več. Tudi luno ne vidimo vsak teden.

Druga linija, ki pa najbrž ni uradna, deluje takrat, ko prideš v Umag, oziroma ko dopustnik zapusti svoj kolektiv po temeljitih pregledih posebne komisije. O tem naj poročajo tisti, ki so ostali brez prostorov ali so se zaradi neugodnih razmer (na nebesnih telesih) neprijetno počutili.

Ker smo se že izučili, da moramo biti vedno optimistično razpoloženi, živimo dalje in upamo na boljše.

Morje bo še leta in leta vabilo s svojo očarljivo in prikupno okolico in mi se bomo vračali nazaj in v njem nabirali novih moči in zdravja za nadaljnje delo.

Te spomine bomo pozabili, zakaj pa ne! To pa res ni bilo niti malo komplicirano!!!

KDO GA NE POZNA?

Vendar verjetno ne vemo vsi, da je minulo že 35 let, odkar je kot 21-letni mladenič prvič prestopil prag naše tovarne. Dolga doba je to in malokateri jo preživijo v istem podjetju. Vsekakor je zato potrebno mnogo vztrajnosti in potrpežljivosti. Tov. Rebrnik je moral imeti polno mero obeh, ker je 29. VII. 1959 slavil ta svoj visoki jubilej.

V tovarno je prišel, ko je bila tako rekoč še v povojih. Skupno z njo je rastle in jo zapustil ne po lastni volji leta 1941, ko je moral k vojakom. Kmalu potem, ko se je vrnil iz nemškega ujetništva, je odšel med partizane. Po osvoboditvi pa se je zopet takoj vrnil v tovarno. Postal je tehnični vodja, nekaj časa jo je celo vodil kot direktor, nato pa zopet prevzel posle tehničnega, katere opravlja še danes.

Ob tej obletnici njegovega dela v tovarni mu je predsednik sindikata tov. Drašček čestital in mu v imenu podružnice predal darilo. Čestitkam se pridružuje tudi Uredniški odbor Konoplana.

IZ MESECA V MESEC

KAKO SMO DELALI V MESECU JULIJU 1959

Izpolnitev količ. plana:	Mesečna izpolnitev plana	Primerjava z letom 1958 kumulativno Leto 1958 indeks 100
Predilnica	108,0%	88,4%
Tkalnica	109,0%	92,5%
Gasilske cevi	176,3%	137,0%
Zatkani votki	111,9%	98,9%

Izpolnjevanje norm:

Predilnica	110,5% v normi je delalo 293 delavcev
Tkalnica	112,5% v normi je delalo 451 delavcev
Oplemen.	124,2% v normi je delalo 72 delavcev
Tiskarna	111,0% v normi je delalo 21 delavcev
Pogonski odd.	121,5% v normi je delalo 105 delavcev
Namesčenci	119,2% v normi je delalo 71 delavcev

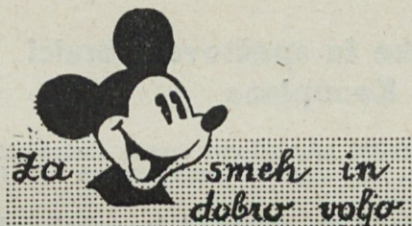
Povprečno doseganje norm za celo podjetje je bilo 114,5% in je v normi delalo skupno 1013 delavcev.

Konec julija smo imeli zaposlenih 1105 oseb in 10 vajencev.

Zastojev zaradi prekinitve električne energije ni bilo.

V času od 27. julija do vključno 1. avgusta je bil kolektivni dopust za celo podjetje in so se v tem času izvršila najnujnejša remontna dela.

Mokra predilnica in z njo povezani oddelki predpriprave niso obratovali od 27. julija do vključno 8. avgusta, torej celih 14 dni.

Dopusta je že kar precej konec, prav zato se tem bolj tresem ob misli, da je »neznana oseba« pustila konec julija v telefonski centrali električno peč priključeno. Stefana ni bilo v službi, se je doma na soncu grel, neprevidnežu pa predlagam oziroma za njega primerno denarno kazen, da ga bo malo pogrela ob taki lahkomišelnosti.

Nič manj nagrade pa ne zaslužijo naši možje, ki delovno silo sprejemajo. Zgodilo se je namreč, da imamo takšne zaposlene, ki ne znajo čitati Prosim, KADITI JE STROGO PREPOVEDANO. Razumete! Pa nič, mož je svojo cigareto v času remonta v predpredilnici, kar naprej vlekel. Na posebno opozorilo sodelavca pa se še dosti zmenil ni oziroma ni mnogo manjkalo, da bi tega zato še nahrulil.

V oplemenitilnico sem pa zato zašla, ker so mi vodilni možje sila všeč. Na slabem so le zatorej, ker še do danes nimajo nič podrejenih, na katere bi točke dobili in te za dinarje vnovčili. Sem potolažila prizadetega, imaš vsaj mene in če jih je še kaj več, ki v tem hec vidijo, boš imel največ podrejenih.

Takoj nato sem preklinjala svojo usodo in vneto metala 5-dinarske kovance v ne preveč malo škatljo, katero so nameščenci v sekretariatu za preprečevanje nevljudnega govorjenja uvedli v svoji pisarni. Ni slaba ideja, Madona, sem rekla in zopet spustila 5 din. Prosim vas samo povejte zakaj oziroma kaj vam je pa dalo idejo za to zamisel. Ljudje največ v sekretariatu svojemu prepričanju duška dajejo, so mi vsi rekli. Vse jim prav pride, Mala planina, Umag, opeka, avtobus, stanovanje, doklade in kaj vemo kaj vse še.

Sem jim lepo rekla, brez kazni. Meni tudi, posebno če si od vas, ki drugim pridigate kdo ob 22. uri v Umagu v našem domu večerjati želi. Ob tem času je po hišnem redu že »povečerje«, to bi lahko vedeli predvsem tisti, ki so pravilnik več ali manj sestavljali. Zato le mirno kri, takšna opomba je več kakor 5 din vredna.

Vaša Špelca

Personalne spremembe

VSTOPI:

1. Šimic Miro, pomočnik mojstra v pripravljalnici, vstopil z dnem 29. VII. 1959.

IZSTOPI:

1. Blejc Franc, ključavničar, izstopil z dnem 29. VII. 1959.
2. Kastelic Terezija, previjalka, izstopila z dnem 3. VIII. 1959.
3. Tomažič Marija, mokra predica, izstop. z dnem 11. VIII. 1959.

POROČILI SO SE:

1. Grošelj Zofija iz tkalnice, poročena Bergant.

Spored filmov kina Induplati

- 16.–17. septembra »Krik«, italijanski film.
 19.–20. septembra »Slepa deklica z Tarenta«, italijanski film.
 23.–24. septembra »Na zadnji postaji«, češki film.
 26.–27. septembra »Pustolovščine A. Lupina«, francoski barvni film.
 30. sept.–1. okt. »A rivederci Roma«, francoski barvni – cinemascope film.
 3.–4. oktobra »Jezdili so na zapad«, ameriški barvni film.
 7.–8. oktobra »Ure obupa«, ameriški wistawision film.
 14.–15. oktobra »Cirkus«, kitajski zabavni film.

Uprava kina Induplati

Drage bralke in spoštovani bralci Konoplana

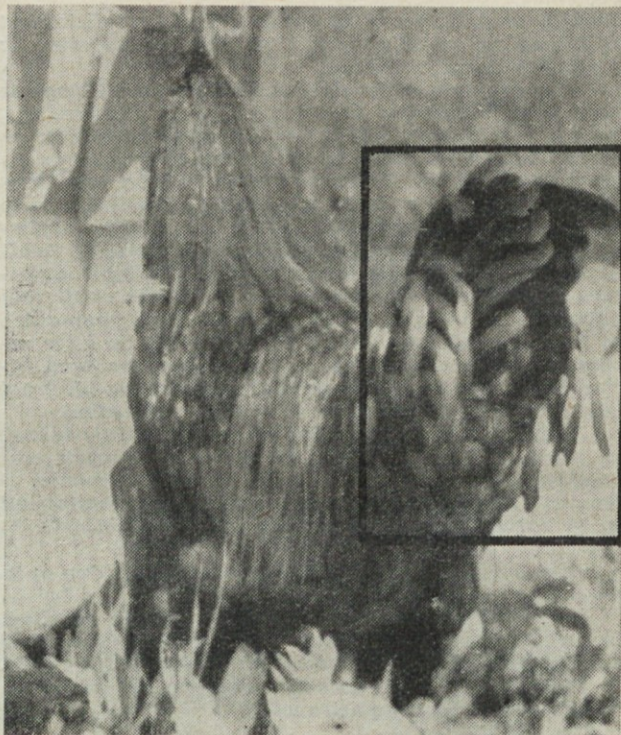
V današnji številki odgrinjamo zaveso skrivnosti nad sliko, h kateri smo zapisali kratek stavek »KAJ JE TO«.

V velikem številu ste sodelovali in ugibali žal z urednikom vred vsi napak. Pismo je svoje mnenje izrazilo 9 naših sodelavcev, katerim se posebej zahvaljujemo za sodelovanje. Nagrada ostane neizplačana v upanju, da bo prihodnjič boljše.

Nič ne odlašajte. Poizkusite takoj, morda boste že tokrat imeli srečo. Vsem čitateljem lahko zagotovimo, da je nova skrivnostna slika del posnetka, posnetega v Induplati Jarše.

Nič se ne hudujte temveč s korajžo sodelujte. Če je rešitev za vas lahka, se poslužite vaše bistroumnosti če je pa težja se pa veselite, da drugi ne vedo kaj je to in to takrat, ko boste vi že oddali rešitev v uredništvu našega lista.

Reševalcem pa še naslednje. Kdor je zaposlen v Induplati, ne rabi svoje rešitve dostaviti na naslov

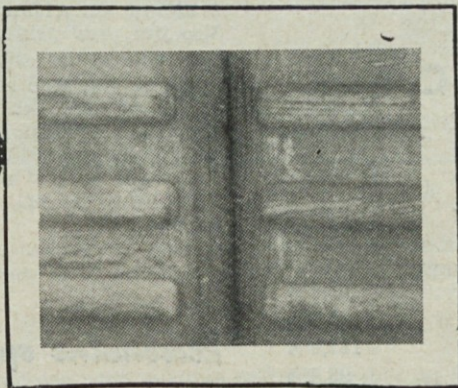

Na petelinov rep niste pomislili

uredništva preko pošte. Vsi ti jo lahko prinesejo osebno ali po svojem sodelavcu v uredništvo. Zunanji reševalci pa morajo to urediti preko pošte.

S tem se vam ponovno iskreno zahvaljujemo za sodelovanje in kar takoj poizkusite »Kaj je to?«.

KAJ JE TO?

UGANITE UGANITE UGANITE UGANITE UGANITE